

Energoefektivitāte Latvijā: iespējas un šķēršļi

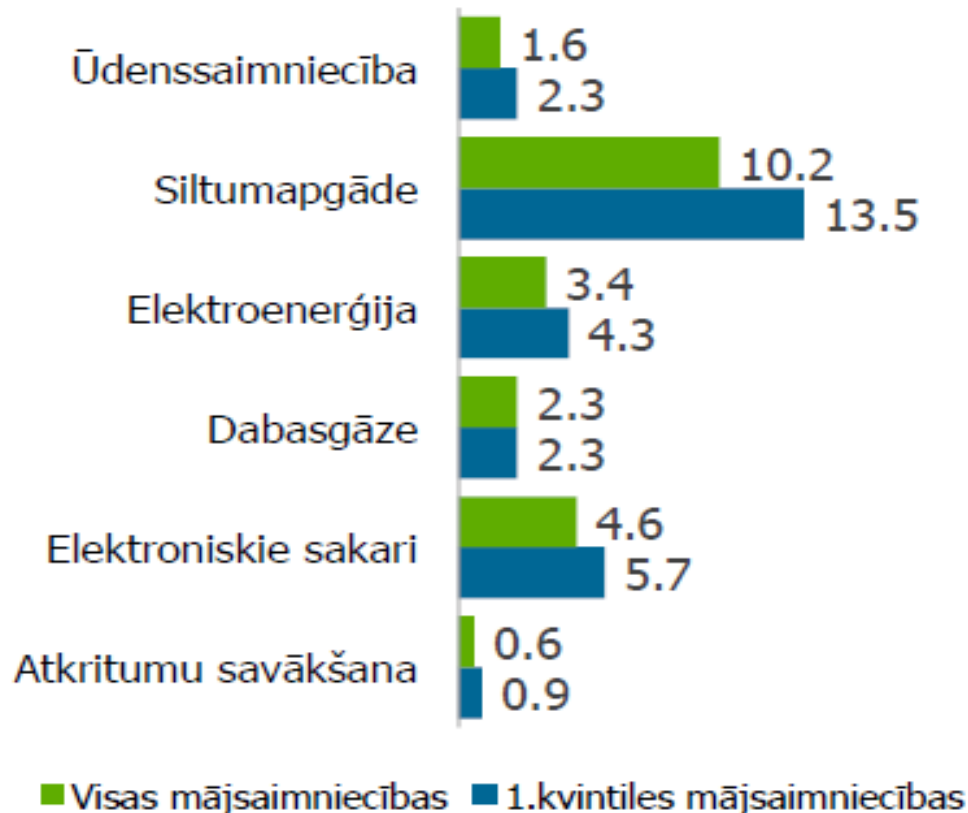
2016. gada 23.februārī

Sabiedrisko pakalpojumu tarifu ietekme uz mājsaimniecību izdevumiem

- Latvijas iedzīvotāji sabiedriskajiem pakalpojumiem vidēji patērē 23% no sava mājsaimniecības budžeta.
- Mājsaimniecību patēriņa izdevumi vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī:
2012.gadā – 282 EUR
2013.gadā – 301 EUR

**Mājsaimniecību izdevumi 2012. gadā,
% no kopējiem mājsaimniecības
izdevumiem**

Pašvaldību izaicinājumi (1)

- Nodarbinātības līmeņa palielināšana pašvaldībā;
- Uzņēmējdarbības attīstība, galvenokārt būvniecības nozarē;
- Bažas, ka pie pašreizējā finansējuma modeļa varēs pretendēt tikai mājas ar lielu dzīvokļu skaitu >50;
- Kritisks iedzīvotāju maksātspējas izvērtējums ievērtējot banku % likmes;
- Īres maksas atvieglojumu instrumenta izveide sociālām grupām energoefektivitātes pasākumu ieviešanai;
- Nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumi mājokļu īpašniekiem pēc mājokļu energoefektivitātes pasākumu īstenošanas, ja ir veikta mājokļu kompleksa renovācija;

Pašvaldību izaicinājumi (2)

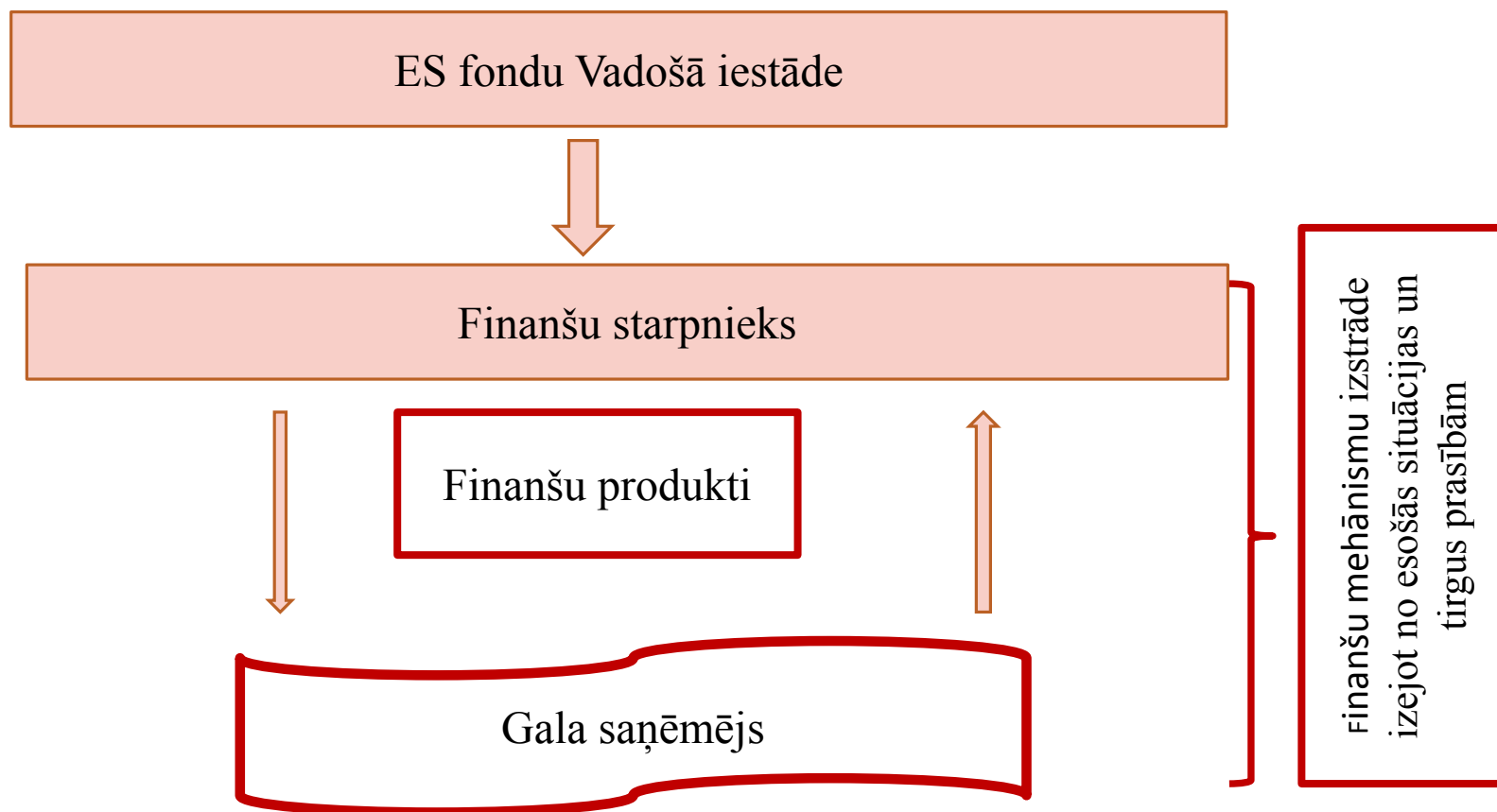
- Māju «vienkāršie» atjaunošanas darbi, kas nav vērsti uz energoefektivitāti bet vienlaicīgi palielinātu sakārtotu mājokļu skaita pieaugumu pašvaldībā;
- Ierobežotas iespējas saņemt atbalstu reģionos un apsaimniekotājam ar lielu kredītportfeli;
- Energoauditoru atbildības definējums;
- Melnā saraksta izveide negodīgiem būvniekiem un sasaiste ar PIL prasībām.

Ko nozīmē inovatīvi finanšu mehānismi energoefektivitātes projektiem

Vispārējais regulējums Finanšu instrumentiem:

- Finanšu instrumenti (FI) nodrošina ESI fondu līdzekļu novirzīšanu tādu finanšu produktu attīstībā, kā piemēram, aizdevumi, garantijas, kapitālieguldījumi un cita veida riska dalīšanas instrumenti, ko attiecīgos gadījumos var apvienot ar dotācijām. Finanšu instrumenti ir paredzēti potenciāli ekonomiski dzīvotspējīgu projektu atbalstam.
- FI vispārējo regulējumu nosaka EP un Padomes regula Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par ES struktūrfondiem un investīciju fondiem. Regulā tiek uzsvērts, ka FI kļūst arvien nozīmīgāki, jo tie sekmē publisko un privāto resursu apvienošanu un ir ilgtspējīgāki pēc būtības.

FI ieviešanas organizatoriskā shēma (2014. - 2020.)

LPS par «Projekta attīstītāja» lomu inovatīvu finanšu mehānismu izveidē

1. Nepieciešams palīdzēt izveidot ilgtermiņā dzīvotspējīgus attīstības modeļus, tam par pamatu izmantojot ES dalībvalstīs esošo labāko praksi;
2. Ieguvumiem no Projekta attīstītāja vajadzētu būt:
 1. Iedzīvotāju dzīves līmeņa kvalitātes uzlabošanās;
 2. ES fondu lielāka atdeve un ietekme uz konkrētas teritorijas attīstību un reģionu attīstību;
 3. lielāka efektivitāte, pateicoties tam, ka projekti tiek „uzraudzīti” būvniecības etapā;
 4. labāka projektu kvalitāte, jo ir optimāls tehniskais risinājums;
 5. plašākas iespējas piesaistīt privātā sektora investīcijas un pieredzi, kā arī iespēja veidot sadarbības projektus.

LPS priekšlikums par LIAA 2007-2013.g. realizētu daudzdzīvokļu māju tehnisku risinājumu standartu izstrādi energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanai (ekonomiski pamatots investīciju apjoms)

LPS par procesu

Mājas kopsapulce
par EE projekta
uzsākšanu

energoaudits

EE pamatojuma
izstrāde

Vienkāršotās
renovācijas kartes
izstrāde

- Tehniska projekta sagatavošanas izmaksas **nav attiecināmās izmaksas**;
- Nav garantijas par EE ietaupījuma apmēru un līdz ar to par granta apmēru projektā

Mājas kopsapulce
par projekta
virzību Altum uz
ekspertīzi

Altum tehniskā ekspertīze kas
nosaka EE ietaupījumu un
granta apmēru

Komercbankas aizdevuma
piešķiršanas process

Mājas kopsapulce par
EE darbu uzsākšanu

Iepirkuma procedūra

**Būvniecības kvalitāte
(kā samazināt risku)**

Finanšu instruments energoefektivitātes pasākumiem
daudzdzīvokļu un pašvaldības ēkās
ESCO +PESCO

Definīcija:

uzņēmums, kas sniedz energopakalpojumus un/vai citus energoefektivitātes palielināšanas pasākumus patērētāja iekārtās vai telpās, un, to darot, uzņemas noteiktu finansiālu risku. Maksājums par sniegtajiem pakalpojumiem (pilnībā vai daļēji) pamatojas uz sasniegumiem energoefektivitātes palielināšanas jomā, kā arī uz to, vai ir izpildīti citi darbības kritēriji, par kuriem panākta vienošanās (direktīva 2006/32/EK

Finanšu un ekonomiskā aprēķina sadaļa

- Izvērtējums vidējā procentu likme uz 20 gadiem
 - Daudzdzīvokļu māju īpašniekiem;
 - Apsaimniekotājiem;
 - ESCO variantā;
 - PESCO variantā.
- Enerģijas cenu risks: varbūtība, ka būs zemāka enerģijas cena un rezultātā ietaupījumu finansiālā vērtība samazināsies.

LPS par finanšu instrumentu izmantošanas iespējām

1. Mērķis:

- maksājuma par mājokļa uzturēšanu samazinājums;
- mājokļu prestiža pieaugums (energocertifikācija);
- mājokļa dzīves cikla pagarināšana.

2. Pašvaldību (apvienoti) energoefektivitātes investīciju fondu izveide ar mērķi piesaistīt starptautiskus finanšu resursus un privātā sektora kompetenci;

3. Speciālās kredītlīnijas un kredītu garantiju instrumentu izstrāde PESCO un ESCO gadījumā.

Paldies!

Dr.oec. Andra Feldmane